

NTFR 2022/1443 - Wetsvoorstel implementatie EU-richtlijn gegevensuitwisseling digitale platformeconomie (DAC7) ingediend

NTFR 2022/1443

Gegevens

Publicatie

NTFR 2022/1443

Auteur

mr. M.H.W.N. Lammers

Jaargang

2022

Trefwoorden

digitale platformen, inkomsten, transparantie

Relevante informatie

[WIBB, Brief van 22 maart 2022, nr. 2022-0000091644, Memorie van toelichting wetsvoorstel implementatie EU-richtlijn \(DAC7\)](#)

Samenvatting

Het wetsvoorstel transparantie over inkomsten digitale platformen (ook wel DAC7) is aangeboden aan de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel wijzigt de Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2021/514 van de Raad van 22 maart 2021 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen (PbEU 2021, L 104) (Wet implementatie EU-richtlijn gegevensuitwisseling digitale platformeconomie).

Met dit wetsvoorstel worden digitale platformen vanaf 1 januari 2023 verplicht jaarlijks informatie aan te leveren aan de Belastingdienst over verkopers die via hun platformen geld verdienen. Deze informatie wordt automatisch uitgewisseld met de belastingautoriteiten van de EU-lidstaten voor wie deze informatie van belang is. Zo wordt voorkomen dat mensen (onbedoeld) belasting kunnen ontwijken via deze platformen.

Het wetsvoorstel beoogt meer transparantie over inkomsten die inwoners van de Europese Unie behalen via de digitale platformen. Dit vermindert de kans dat belastingplichtigen deze inkomsten niet (volledig) opgeven en zorgt daardoor voor een eerlijkere belastingheffing. Ook wordt oneerlijke concurrentie met traditionele (niet-digitale) bedrijven op deze manier

tegengegaan. Bij bijvoorbeeld verhuur van een huis via een digitaal platform, of het aanbieden van diensten als taxichauffeur via een platform, moet dit platform in de toekomst informatie hierover – bijvoorbeeld over de behaalde inkomsten – doorgeven aan de Belastingdienst.

Een digitaal platform levert de informatie aan bij één EU-lidstaat. Om de belastingautoriteiten van alle EU-lidstaten de informatie te bezorgen die zij nodig hebben om de verschuldigde belastingen correct vast te stellen, wordt deze informatie vervolgens via een centraal beveiligd systeem van de Europese Unie uitgewisseld met de EU-lidstaten die hierbij belang hebben.

Naast deze verplichting bevat het wetsvoorstel ook een aantal wijzigingen die niet specifiek gericht zijn op digitale platformen, maar die de manier van gegevensuitwisseling tussen EU-lidstaten beogen te verbeteren. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over rechtsbescherming van belastingplichtigen bij gezamenlijke onderzoeken door meerdere EU-lidstaten en gegevensbescherming bij een datalek.

Commentaar

De groei van de platformeconomie (denk aan Airbnb, Uber, Marktplaats) heeft als gevolg dat steeds meer mensen inkomsten vergaren via digitale platformen. Op die inkomsten hebben de belastingdiensten van de landen van de Europese Unie weinig grip. Een vaste rensigneringsverplichting voor bijvoorbeeld de loonheffingen bestaat niet omdat de mensen niet in dienstbetrekking werkzaam zijn. Om toch meer grip op deze economie te krijgen heeft de Raad van de Europese Unie op 22 maart 2021 Richtlijn (EU) 2021/514 aangenomen. Deze richtlijn, DAC7 genoemd, verplicht tot een automatische gegevensuitwisseling voor de exploitanten van een digitaal platform. Op die manier hopen de belastingdiensten er inzicht te krijgen in wie inkomsten vergaart via de platformen, hoe hoog die inkomsten zijn, enz. Deze gegevens kunnen vervolgens worden gebruikt voor de heffing van (onder andere) inkomstenbelasting en btw. Big brother is watching you!

Omdat de DAC7-richtlijn geen automatische werking heeft in de afzonderlijke lidstaten, moe(s)t deze worden omgezet in nationale wetgeving. In Nederland is ervoor gekozen om de richtlijn te implementeren in de Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen (hierna: WIB). Op zich een logische plek, ware het niet dat over deze WIB inmiddels het nodige te doen is. In de WIB is namelijk geen enkele mogelijkheid opgenomen om de houdbaarheid van een informatieverzoek te laten toetsen door een rechter. Iets dat volgens het HvJ in de zaak Berlioz (HvJ 16 mei 2017, zaak C-682/15) als essentieel is aangemerkt en later is uitgewerkt in de arresten van 6 oktober 2020 (zaken C-245/19 en C-246/19, ECLI:EU:C:2020:795). Kern is dat een rechtspersoon aan wie de bevoegde nationale autoriteit een bevel tot het verstrekken van inlichtingen geeft, recht heeft op een doeltreffende voorziening in rechte. Voor de wetgever dus een gemiste kans dat hieraan bij de huidige wetswijziging geen aandacht is besteed en dat dit manco in de rechtsbescherming niet is opgelost. Daarmee blijven de rechtspositie en de rechtsbescherming van belastingplichtigen en informatiehouders onder druk staan. Van een kabinet dat als slogan heeft 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' mag op dit punt toch meer worden verwacht.

Dan terug naar DAC7 en de gevolgen die deze richtlijn gaat hebben voor belastingplichtigen en digitale platformen. Om met belastingplichtigen te beginnen: verkoopt men een keer iets via Marktplaats, dan hoeft men niet direct 'bang' te zijn dat de informatie over de inkomsten die daarmee worden behaald, bij de Belastingdienst terechtkomt. De verplichte gegevensuitwisseling geldt voor verkopers met meer dan dertig relevante activiteiten op het platform en een totaal aan tegenprestaties van minimaal € 2.000 gedurende een kalenderjaar. Beursgenoteerde bedrijven en hotels die hun kamers via bijvoorbeeld booking.com aanbieden, vallen ook buiten de verplichte gegevensuitwisseling. De reden daarvoor is dat de kans dat deze partijen de gerealiseerde inkomsten niet aangeven, minimaal is.

Een aandachtspunt bij deze gegevensuitwisseling is dat deze is gestart met de gedachte dat als iemand in Nederland woont, maar inkomsten verdient via een platform dat bijvoorbeeld in Duitsland is gevestigd, deze gegevens buiten het zicht van de Nederlandse Belastingdienst blijven. De initiële gedachte achter DAC7 is om deze grensoverschrijdende situaties aan te pakken. Echter, bij het opstellen van DAC7 en ook de wetwijzigingen in de WIB wordt daar geen expliciete grens voor afgebakend. Als een Nederlandse burger meer dan dertig keer zijn (vakantie)woning verhuurt via een Nederlands platform en daarmee meer inkomsten genereert dan € 2.000 per jaar, dan is het Nederlandse platform verplicht de gegevens (naam verkoper/inkomsten verkoper) te delen met de Belastingdienst. Het platform zal dit, gemakshalve, in Nederland doen. Dat betekent dat, zonder dat sprake is van een grensoverschrijdende situatie, de Nederlandse Belastingdienst op de hoogte raakt van de inkomsten die de burger heeft verdiend op het Nederlandse platform. Het 'verstopten' van deze inkomsten voor de burger is dan niet meer mogelijk. De vraag die dan wel opkomt, is wat de Belastingdienst met deze gegevens gaat doen. Wordt automatisch aangenomen dat sprake is van resultaat uit overige werkzaamheden voor het gerealiseerde bedrag? Worden deze gegevens in de vooraf ingevulde aangifte opgenomen? Zaken die op dit moment nog onduidelijk zijn. Wat wel duidelijk is, is dat inkomsten niet automatisch 'winst' betekent. De verkoper zal immers ook kosten (inkoopkosten, verzendkosten, schoonmaakkosten, energiekosten, enz.) hebben moeten maken. Met die kosten zal ook rekening moeten worden gehouden voordat kan worden bepaald of sprake is van een resultaatgenieter.

Dan de verplichtingen die gaan gelden voor de digitale platformen. Zij zullen zich bij één belastingdienst binnen de EU moeten gaan registreren. Daarbij maakt het niet uit of het platform binnen of buiten de EU is gevestigd. Aan die belastingdienst gaan zij rapporteren voor de DAC7-gegevens. De digitale platformen zullen hun administratie dusdanig moeten inrichten dat zij weten (i) wie de verkoper is en waar hij/zij woonachtig of gevestigd is, (ii) wat het aantal transacties is dat de verkoper realiseert op het platform en (iii) wat de inkomsten zijn die de verkoper daarmee realiseert. Die gegevens moeten jaarlijks worden uitgewisseld. De verplichte, automatische gegevensuitwisseling gaat per 1 januari 2024 van start. Dat betekent dat digitale platformen vanaf dat moment de gegevens over 2023 moeten gaan melden aan de belastingdienst. De belastingdienst waar het digitale platform is geregistreerd, is er vervolgens verantwoordelijk voor dat de gegevens worden gedeeld met andere, relevante belastingdiensten uit de andere EU-landen.

Digitale platformen zullen zich de komende jaren dus al moeten gaan voorbereiden op deze automatische gegevensuitwisseling. Ook de Belastingdienst zit op dit punt niet stil. In maart 2022 stonden er al de nodige vacatures op de website van de Belastingdienst en de website 'werken voor Nederland' voor het nieuwe DAC7-team dat in Rotterdam wordt gevestigd. Dat de Belastingdienst ook nog niet precies weet hoe ze met DAC7 om (willen) gaan, blijkt wel uit de vacaturetekst: 'Aan de slag met nieuwe regelgeving op het gebied van digitale economie? En meewerken aan nieuw beleid en standpunten? Als fiscalist pionier je vanuit Rotterdam in een nieuw DAC7-team dat verantwoordelijk is voor communicatie over en toezicht op digitale platformen'. Laten we hopen dat we ondanks de verschillende rollen die partijen in dit traject hebben (toezichthouder Belastingdienst, digitale platformen als melders, enz.), met elkaar in gesprek gaan en blijven om deze nieuwe richtlijn op de juiste wijze en met de juiste insteken vorm te geven. Met name ook omdat op basis van de WIB forse boetes kunnen worden uitgedeeld aan digitale platformen als de wetgeving niet of onvoldoende wordt nageleefd. Die boete kan namelijk oplopen tot ten hoogste de boete van de zesde categorie. In 2022 bedraagt de maximale boete op grond van de zesde categorie € 900.000.